

[Ole Bjørn Kraft.]

til forståelse af de farer, der nu truede. Kunne der være nogen tvivl om, hvad vi skulle svare? Da absolut ikke for tilhængerne af pagten. Den afgørende beslutning blev truffet den dag, vi tiltrådte pagten. Tilslutningen til skabelsen af et vesteuropæisk forsvar under fælles ledelse er blot et skridt fremad ad den vej, vi har betrådt, som ligger udstrakt foran os.

Til trods for, at det radikale parti har sagt, at det accepterer denne nye udenrigspolitik og vil vise den loyalitet, har man nu rejst en voldsom agitation imod den ny beslutning. Man angriber den ganske vist ikke i fronten, men sætter sin kritik ind på et område, hvor man regner med at kunne vinde større tilslutning. Da man ikke kan vinde i selve sagen, angriber man formen for den trufne afgørelse. I skøn forening arm i arm ser vi det radikale parti og kommunisterne i fælles ædelt forsvar for forfatningen og rigsdagens rettigheder.

Hvad forfatningen angår, er anklagen uden reelt indhold. Forfatningen er ikke blevet krænkede ved vort svar til Atlantpagten, den er tværtimod blevet forsvaret, dens overholdelse sikret igennem den erklæring, hvormed vi tiltrådte beslutningen, men jeg vil gerne sige det klart, fordi det virkelig nu er nødvendigt, at vi alle stiller os virkeligheden åbent for øje: et forbund som Atlantpagten kan ikke virkeliggøres, uden at de enkelte stater er rede til at afgive noget af suveræniteten, af deres egne hidtidige traditionelle rettigheder til fællesskabet. I nogle af de nye forfatninger i Europa har man erkendt det og bemyndiget regering og rigsdag dertil. Hvis vi engang når frem til en ny forfatning, må en sådan mulighed også grundlovsfæstes som berettiget for den danske regering og rigsdag. Men så længe den nuværende grundlov består, må de veje, den anviser til bindende beslutninger for landet, overholdes og rigsdagen forbeholde sig den myndighed, som forfatningen tildeler den. Derfor var der ingen uenighed, er der ikke nogen uenighed og bliver der ikke nogen uenighed, og det behøver virkelig aldeles ikke at fastslås. I regeringens svar er rigsdagens nødvendige medvirken helt og fuldt sikret.

Men rigsdagen blev ikke indkaldt, vil man sige. Rigsdagen tiltrådte ikke formelt beslutningen. Det er rigtigt. Men hovedvægten må lægges på ordet formelt. Det afgørende i denne forbindelse må naturligvis være, om der er truffet en beslutning, som ikke har den fornødne tilslutning i rigs-

dagen. Gennem partimøderne havde regeringen, forinden beslutningen blev truffet, sikret sig, at et flertal, et meget stort flertal, stod bag den. Jeg vil være den sidste til at benægte, at også overholdelsen af formen har den største betydning. Bevarelsen af den fastslåede fremgangsmåde må overholdes overalt, hvor ikke et højere hensyn fremtvinger nødvendigheden af en formel tilsidesættelse. Det må aldrig ske, hvis det indebærer en tilsidesættelse af rigsdagens reelle indflydelse, men det er heller ikke sket. Rigsdagen var endnu ikke konstitueret. Den kunne ikke med kort varsel formelt træffe en beslutning, og det, der kom til at foreligge, var ikke spørgsmålet, om rigsdagen skulle indkaldes. Thi herom blev der, som det allerede er sagt, ikke stillet noget krav fra nogen side. Det, der skulle tages stilling til, var, om vi skulle udsætte vort svar, til rigsdagen på normal vis kunne træde sammen, og derfor ene af alle de atlantiske stater påny udbede os en udsættelse, eller om vi sammen med Norge, der i fællesskab med os allerede een gang havde fremkaldt en udsættelse, skulle afgive vort svar, efter at vi havde fået tilslutning til det hos partierne. De tre partier fandt det ikke tilrådeligt at vente med Danmarks svar, til mødet i New York i realiteten var afsluttet. Det, vi skulle svare på, var jo så naturligt, dets besvarelse så selvfølgelig, at det hos alle andre stater måtte vække den største forbavselse, hvis vi ikke var i stand til at besvare det indenfor den givne frist. Det ville blandt vore forbundsfæller kun kunne vække mistanke om, at vi kun halvhjertet deltog i de fælles bestræbelser, at vor lyst til at yde vort bidrag var genstand for stor meningsforskel, at den agitation, som var blevet ført under valgkampen, havde rokket os i vort fortsæt om at stå last og brast ved opgavens løsning. Den radikale agitation under valgkampen måtte blive et argument for at modsætte sig det radikale ønske om at udsætte afgørelsen. Der er ikke noget hold i denne agitation, men jeg er af den opfattelse, at inden diskussionen om dette spørgsmål slutter, må tinget under en eller anden form have givet regeringen en erklæring om, at den har handlet i overensstemmelse med tingets ønske.

Men alt dette — hele denne diskussion, der med så stor voldsomhed føres frem fra en enkelt side — er jo, når det kommer til stykket, uvæsentlige krusninger på overfladen. Det afgørende er, om vort folk forstår tidehvervet, vil gå ind under dets krav.